

Så derfor er der jo ikke noget at sige til, at når man kommer med et forslag, måske godt inspireret af, at der skulle være en integrationsdebat i dag, godt inspireret af de mange beslutningsforslag, så er det jo fint nok at henvise til sit eget forslag, men det var jo ikke blevet produceret, da beslutningsforslagene, vi har drøftet i dag, blev sat på dagsordenen. Så selv om man ikke opnår enighed, når det gælder beslutningsforslag, så har de givet været medvirkende årsag til, at regeringen er kommet med sin plan. Og det er jo godt, for så er der flere forslag, man kan drøfte ind i det.

Hvad angår enkelte af bemærkningerne, har jeg brug for at sige til hr. Jesper Langballe fra Dansk Folkeparti, der ligesom siger, at det her det er kejserens nye klæder, og at vi bare pakker alle ind, der blev ikke sagt i vat i dag, at jeg synes, jeg vil understrege, selv om hr. Jesper Langballe ikke er i salen i øjeblikket, at forslaget her netop ikke kun er for at vise hensyn og for at vise tilbud, det er også for at give en værdighed til mennesker. Vi har brug for deres ressourcer i samfundet, men vi siger også, at hovedansvaret for succesfuld integration ligger hos den, der skal integreres.

Så det er ikke kun en opfordring til, at man skal sidde passiv og vente på at blive integreret. Man skal selv bidrage til at være med i en integrationsproces, men for at man kan bidrage selv, skal der altså være nogle flere muligheder end dem, der er til stede i dag. Og det er også derfor, at listen med de mange muligheder er listet op i beslutningsforslaget. Det er, for at man så kan gå ned og drøfte, hvordan de bliver omsat i virkelighed.

Jeg tror, vi skal fortsætte debatten i relation til beslutningsforslaget her. Jeg vil også gerne se det i sammenhæng med regeringens udspil »En ny chance til alle« og de andre beslutningsforslag her. Så hvis der er vilje, så er der garanteret også en vej på tværs af beslutningsforslagene og de andre ting, der har været drøftet i dag, til at nå nogle konkrete mål og dermed også nå en bedre integration og et mere harmonisk samfund, end det, vi ser lige nu.

Kl. 18.45

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, be-
trakter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 50:

Forslag til folketingsbeslutning om kommunale madordninger.

Af Pia Kristensen (DF) m.fl.
(Fremsat 1/4 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

I beslutningsforslaget foreslår Dansk Folkeparti, at regeringen pålægges at gennemføre en landsdækkende undersøgelse inden den 30. juni 2006 af, hvordan man effektivt sikrer bedre kommunale madordninger for pensionister. Af forslaget fremgår en række målsætninger med undersøgelsen, som jeg i det store og hele kan tilslutte mig.

Jeg er enig i, at der skal føres en helhedsorienteret madpolitik, som tager hensyn til socialt samvær ved deltagelse i tilberedningen og spisningen. Ældre mennesker er forskellige og har forskellige ønsker og ernæringsbehov. Det gælder både, hvem de spiser med, og hvad de spiser.

Jeg er enig i, at der skal lægges vægt på kvaliteten af og ernæringsindholdet i maden. Særlig for mange ældre er måltidet vigtigt. Det er selvfølgelig vigtigt for os alle, men netop for de ældre har det en særlig stor betydning for den enkeltes sundhed og velbefindende i dagligdagen.

Jeg er også enig i, at alle ældre, som er visiteret til madservice, også skal have råd til at benytte sig af den. Men jeg mener også, at alle, enten ved at de selv betaler eller med tilskud fra kommunen, f.eks. i form af et personligt tillæg, har råd til den mad.

Jeg er enig i, at ældre skal have mulighed for at spise den mad, de kan lide. Frit valg giver netop de ældre mulighed for at vælge mellem forskellige leverandører af mad, f.eks. de lokale kroer og restauranter, eller hvad man nu har lyst til at benytte sig af.

Dansk Folkepartis beslutningsforslag sætter med andre ord fokus på noget af det centrale i hverdagen, nemlig måltidet. Når jeg spiser sammen med min familie og mine venner, så er det jo ikke kun, fordi jeg er sulten. Et godt måltid er også en mulighed for at slappe af og vende dagens begivenheder. Kort sagt: Det er en social begivenhed.

Men jeg ved også, at mennesker ikke er ens, og slet ikke hvad angår mad. Lysten til maden og appetitten afhænger både af humøret og årstiden, og hvem man spiser sammen med. Det ændrer sig ikke, bare fordi man er blevet ældre og måske blevet afhængig af hjælp fra det offentlige. Tværtimod er det erfaringen, at vaner træder tydeligere frem, jo ældre vi bliver.

Derfor er det vigtigt, at den ældres individuelle behov tilgodeses i størst muligt omfang. Det kræver respekt og valgmuligheder. Kun ved at respektere, at ældre mennesker er lige så forskellige som alle mulige andre med forskellige ressourcer, ønsker og behov, kan vi behandle dem værdigt.

Om de ældre spiser alene eller sammen med andre, er jo ikke nødvendigvis afgørende for, hvor meget de spiser. Det afgørende er, at man respekterer den enkelte ældres ønsker, så man tager hensyn til, om de helst vil spise alene eller sammen med andre, og i givet fald hvem de helst vil dele deres måltid med.

Særlig når vi taler om mad til ældre, er det vigtigt at fokusere på rigtig ernæring. Det er et stort sundhedsproblem, at mange ældre er undervægtige eller underernærede. Men man skal selvfølgelig huske på, at der er mange forskellige grunde til, at ældre ikke får nok at spise. Det er meget vigtigt, at de ældre – ligesom andre – lever sundt og får den mad, de har brug for. Derfor er en helt naturlig del af kommunernes opgave at holde øje med de ældres vægt og tilrettelægge madtilbuddene, så de i videst muligt omfang forebygger, at de ældre taber sig, ligesom kommunen skal understøtte, at den ældre tager på igen, f.eks. efter en sygdomsperiode. Kommunerne skal naturligvis også være opmærksomme på ernæringen i forbindelse med udskrivning fra sygehus, visitation til hjemme-hjælp og det almindelige forebyggende arbejde.

Jeg synes, at Fødevarestyrelsen løbende kommer med rigtig gode og konkrete råd til, hvordan man har indrettet madtilbuddene bedst muligt, eksempelvis tilbud om mad med et højt fedtindhold og vigtigheden af at prioritere spisesituationen højt, hvis underernæring skal undgås. Der findes allerede vejledningsmateriale til kommunerne om, hvordan man sætter ernæring på dagsordenen og laver en god kostpolitik for bl.a. de ældre. Men kommunerne har også et selvstændigt ansvar for at sætte de ældres kost på dagsordenen.

Kl. 18.50

Jeg skal benytte lejligheden til at slå et slag for, at kommunerne udarbejder en kostpolitik. Jeg har for nylig holdt møde med Københavns sundhedsborgmester, Inger Marie Bruun-Vierø, hvor kommunen bl.a. præsenterede sin kostpolitik, som er med til at sætte fokus på ernæring til småtspisende og kost som en del af de forebyggende hjemmebesøg. Jeg vil derfor gerne opfordre andre kommuner til at bruge de vejledninger og de gode erfaringer, der allerede findes, og simpelt hen udarbejde en kommunal kostpolitik.

Et godt eksempel på de nye veje er fra projektet »Fremtidens kost til ældre«, hvor man på plejehjemmet Broparken i Rødovre introducerede en måltidspilot. En måltidspilot er en slags vært i plejecenterets spisesal, som sørger for, at maden sendes rundt, og at de ældre ikke bliver forstyrret, mens de spiser. Måltidspiloten på plejehjemmet Broparken har konkret betydet, at køkkenet nu serverer mere mad, fordi beboerne faktisk spiser mere.

Endelig kan jeg nævne leve-bo-miljøerne, som er et koncept til indretning af eksempelvis plejeboliger, der tager udgangspunkt i, at plejeboligerne indrettes så hjemligt som muligt. Det betyder, at der til hver boenhed indrettes et køkken til anretning af mad og eventuelt også til egentlig madlavning. Ofte forsøger man så at involvere de plejekrævende ældre så meget som muligt i den daglige madlavning.

Jeg vil også gerne fremhæve aktiviteterne på det frivillige område. Der er rigtig mange aktiviteter rundt om i landet, hvor ældre laver mad og spiser sammen, og hvor man kombinerer motionstilbud til ældre med et måltid mad.

Mange ældre får hver dag et offentligt måltid mad. Tilbuddene spænder over daglig udbringning til dem, der bor i egen bolig, og måltider på plejehjem eller cafeerne i tilknytning til ældrecentre. Der foregår et kæmpe stykke arbejde i

mange kommuner, og jeg tror også, at den kommunale madservice giver livsglæde til mange ældre i hverdagen.

Ældre Sagen brugte i 2003 kommunernes indberetninger til frit valg-databasen til at afdække forskellige forhold vedrørende den kommunale madservice, bl.a. om ernæringsrigtig kost og om, hvilke måltider de ældre kunne vælge imellem.

Undersøgelsen og flere af de meldinger, jeg modtager fra ældre, peger på, at der er visse vanskeligheder med at få madområdet til at fungere optimalt, så det både opfylder behovet for fleksibilitet og medindflydelse på egen spisesituation og kravene til kvaliteten, økonomien og kommunernes tilsyn. Jeg er derfor enig med Dansk Folkeparti i, at der er behov for en bredere og en mere helhedsorienteret undersøgelse, der kan indfange de mange aspekter af måltidet.

Dagens beslutningsforslag rummer nogle fine intentioner om at sikre et højt kvalitetsniveau i den kommunale madservice, og jeg er enig i, at det er vigtigt, at vi sætter fokus på det. Der ønskes en undersøgelse af de kommunale madordninger, og det kan være rigtig godt at fremme de gode erfaringer og ideer i form af best practice. Det er samtidig vigtigt ikke at ensrette tilbudene, men at fokusere på at fremme udviklingen af nye løsninger.

Når regeringen så alligevel ikke kan støtte det fremsatte beslutningsforslag, skyldes det ønsket om at fastsætte maksimalpriser for borgernes egenbetaling til de kommunale madordninger. Jeg mener, at ældre som udgangspunkt har råd til at benytte sig af de forskellige ordninger, og skulle det ikke være tilfældet, er der allerede i dag mulighed for at få et personligt tillæg efter pensionsreglerne.

Vedtages forslaget, undermineres kommunernes mulighed for selv at fastlægge ældrepolitikken lokalt – en ældrepolitik, som madområdet er en integreret del af. Jeg mener bestemt ikke, at det vil være hensigtsmæssigt, at Folketinget skal ind og bestemme i forbindelse med de ældres egenbetaling.

Alt i alt er Dansk Folkepartis forslag om en undersøgelse en god idé. Regeringen kan ikke støtte beslutningsforslaget, men lad os drøfte det under udvalgsarbejdet, så er jeg sikker på, at vi kan blive enige om at finde et grundlag for at iværksætte en undersøgelse af den kommunale madservice.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil sige tak til socialministeren for de positive tilkendegivelser, men jeg står lidt uforstående over for, hvorfor socialministeren og regeringen ikke kan støtte vores forslag, netop fordi socialministeren fremhævede alle de gode intentioner, der var i forslaget.

Som jeg forstod det, var der kun én ting, der var til hinder for, at man ikke kunne støtte forslaget, og det var, at vi mener, der skal være en maksimumspris for den betalte madordning. Nu er det sådan, at der inde i selve forslaget på side 4 står, at efter vores mening må maksimumsprisen for et måltid mad højst udgøre 40 kr. Prisniveauet kan selvsagt diskuteres, men det er afgørende vigtigt at sikre, at der overalt er tale om tilstrækkelig lave priser, så ingen pensionister af økonomiske grunde er forhindret i at bruge ordningen.

Kan socialministeren, hvis vi i Dansk Folkeparti måske kan ændre den formulering, støtte forslaget, hvis vi ikke siger, at maksimumsprisen skal være 40 kr., men at vi måske kan finde et andet niveau?

Kl. 18.55

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg mener sagtens, vi under udvalgsarbejdet kan drøfte det forslag, som Dansk Folkeparti fremsætter her. Og som sagt så er jeg meget positivt indstillet over for, at vi iværksætter en undersøgelse og får taget fat på nogle af de mange aspekter, der er omkring maden til de ældre. Så det er jeg åben over for at drøfte i forbindelse med udvalgsbehandlingen af beslutningsforslaget.

Men jeg understreger, at det er afgørende, at vi ikke lægger os fast på nogle bestemte maksimumsbeløb, ikke blot af hensyn til, hvordan man lokalt ønsker at indrette sig, men også af hensyn til, at der skal være plads til forskellige ordninger og ønsker, hvad angår den mad, man gerne vil have.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Nu skal vi ikke lægge os fast på de 40 kr., men det er jo sådan, at vi ud fra den undersøgelse, Ældre Sagen lavede i 2003, ved, at pensionister faktisk fravælger at modtage kommunal mad hver dag, fordi de ganske enkelt ikke har råd til den.

Jeg vil da komme med et eksempel. Jeg har netop modtaget et brev, hvor der står:

Kære Pia. Jeg håber du kan hjælpe mig. Min far bor i X kommune, han er meget glad for at bo der. Desværre er maden meget ringe i X kommune. Priserne er lige sat op fra 30 til 40 kr. Man kan så vælge en lille portion til 32, hvilket min far har. Nu får han tre kartofler og halvanden fiskefrikadelle, før fik han fem kartofler og to fiskefrikadeller. Priserne er sat op, men portionerne er blevet mindre. Min far er 85 år. Skal der virkelig spares sådanne steder?

Gør det ikke indtryk på socialministeren?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg har jo bebudet, at jeg er indstillet på, at vi laver en undersøgelse og får afdækket de forskellige aspekter af den her problemstilling.

Jeg tror også, at man skal have fokus på, hvorvidt der er overensstemmelse mellem prisen og kvaliteten, og jeg tror, at det er vigtigt, at vi, når vi går ind og kigger på f.eks. best practice, finder ud af, hvor meget kommunerne egentlig gør ud af at sikre, at der er denne her balance, og hvad det så egentlig er, man får for pengene.

Men jeg understreger, at det er vigtigt, at der er plads til nogle forskellige valg. Det kan være nogle helt specielle ønsker, og jeg synes, vi skal fastholde, at det er et kommunalt ansvar at få tilrettelagt den lokale madservice.

Jeg er jo åben over for det og synes fint, det kan indgå i vores undersøgelse. Jeg skal så understrege en gang til, at der burde være råd til at få mad i forhold til det, man økonomisk har til rådighed. Som sagt er der jo mulighed for at drøfte et eventuelt personligt tillæg med kommunen, hvis man har vanskeligheder ved at få økonomien til at hænge sammen.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til socialministeren. Jeg giver ordet til den første ordfører, hr. Hans Andersen.

Hans Andersen (V):

Dansk Folkeparti ønsker med dette forslag at gennemføre en landsdækkende undersøgelse af, hvordan vi bedst sikrer kommunale madordninger for pensionister. Med undersøgelsen ønskes der opnået mere helhedsorienteret madpolitik, fokus på madkvaliteten, fastsættelse af en maksimumspris for egenbetaling på 40 kr. for et måltid mad samt alternativer til den udbragte mad.

I Venstre er vi meget enige i, at der i kommunerne skal føres en mere helhedsorienteret madpolitik. Det vil jeg gerne opfordre kommunerne til at arbejde mere med, og jeg deler Dansk Folkepartis synspunkt om, at vi med kommunalreformen styrker den mulighed.

Det er vigtigt, at den enkelte kommune arbejder med kvalitet og ernæringsindhold i maden for den enkelte ældre. Måltidet er en vital del af de ældres sundhed, ikke blot i kraft af det fødemæssige indtag, men også i kraft af den sociale begivenhed, det er at indtage et måltid mad i selskab med familie, venner eller bekendte.

Ligeledes er vi i Venstre meget enige i, at der skal sikres alternativer til den kommunalt udbragte mad. Vi så gerne, at frit valg-ordningen på madområdet blev benyttet i langt højere grad end i dag. Ingen ældre er ens, og derfor er det vigtigt, at den enkelte ældre selv får størst mulig indflydelse på sine måltider.

Også de fysiske rammer for indtagelse af måltidet kan der ændres på. Det bør kommunerne tage med i betragtning, når de udarbejder deres ældrepolitik.

Man må sige, at Dansk Folkeparti skyder lidt over målet med et forslag om at indføre en centralt fastlagt maksimumspris for kommunale madordninger.

For det første mener jeg godt, at alle, de er visiteret til den kommunale madservice, har råd til det. Her synes jeg ikke, at regnestykket i selve forslaget er helt retvisende. Der er jo også i dag mulighed for at give den enkelte ældre personlige tillæg ud over folkepensionens grundbeløb og pensionstillægget – afgørelser, der sker i kommunerne på baggrund af konkrete, individuelle vurderinger, så også de økonomisk svage stillede ældre skulle kunne betale for deres mad.

Kl. 19.00

For det andet er det et indgreb i retning af en forringet service at fastsætte en maksimalpris på egenbetaling på 40 kr. Det vil bevirke, at man lokalt enten må sænke kvaliteten af den leverede mad, eller at kommunerne skal kompenseres for de manglende indtægter. Det mener vi i Venstre ville være et u hensigtsmæssigt indgreb i det lokale selvstyre.

Alt i alt er vi i Venstre meget enige i intentionerne i forslaget, altså lige med undtagelse af maksimalprisen for egenbetaling. På den baggrund kan Venstre ikke støtte forslaget, men vi vil gerne i Socialudvalget drøfte grundlaget for en undersøgelse af den kommunale madservice.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Nu er det jo sådan, at hr. Hans Andersen godt nok står og siger, at ældre kan få personlige tillæg til madordninger. Jeg ved ikke, om hr. Hans Andersen er bekendt med, hvor mange ældre der får personlige tillæg til madordninger. Jeg kender i hvert fald ikke ret mange ældre, der kan få et personligt tillæg til sådan en ydelse, hvis man kan kalde det det.

Så synes jeg nok, det er værd at bemærke, at der faktisk er mange ældre, som kun har deres folkepension, som ikke har råd til at købe kommunal mad hver dag, netop fordi det er så dyrt.

Jeg vil så spørge hr. Hans Andersen, om han ikke er enig med mig i, at man er nødt til også at gå ind og kigge på prisen. Der er jo kommuner, der har en pris på 30 kr. pr. måltid. Så er der kommuner, der tager 60 kr. pr. måltid. Mener hr. Andersen ikke, det er nødvendigt, så de ældre kan få mad hver dag? Det har noget med ernæring at gøre, det har noget med sundhed at gøre, og det har også noget med forebyggelse at gøre.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg synes, det er overordentlig vigtigt, at kommunerne arbejder på at yde en service til deres ældre medborgere, og nu da det er mad vi taler om, at det er den bedst mulige til den laveste pris.

Jeg tror, at det handler om, at kommunerne er optaget af at udbrede det frie valg til den kommunale mad. Men jeg tror også, at når vi med kommunalreformen får nogle større kommuner, vil der være bedre mulighed for at give de ældre nogle rigtig gode tilbud på madområdet. Jeg tror faktisk, at det vil betyde, at vi vil se, at priserne falder rundt omkring.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Dansk Folkeparti er helt enig med hr. Hans Andersen i, at der skal være en bred vifte af tilbud. Kunne Venstre f.eks. gå med til, at man også åbne op for, at ældre, som bor i små landsbyer, kunne blive kørt til den lokale kro, så de kunne spise i fællesskab? Kunne Venstre gå med til, at man måske brugte flere ressourcer på at ansætte flere hjemmehjælpere i de ældres hjem, så hjemmehjælperen ligesom i gamle dage kunne lave den daglige mad sammen med den ældre?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg synes, det er meget vigtigt, at man lokalt indretter sig i forhold til det område, borgerne bor i, og at man i den enkelte kommune rundt omkring i landet tænker løsninger ind, der imødekommer ældres behov om, at der enkelte dage om ugen er indtagelse af mad på den lokale kro. Det synes jeg da er en mulighed.

Men jeg synes ikke, at det er Folketingets medlemmer, at det er Folketinget, der skal beslutte, om man skal gøre det i X kommune. Jeg mener, at det er et spørgsmål for den enkelte kommunalbestyrelse at tilrettelægge den kommunale madservice til de ældre. Det er dem, der skal afgøre det.

Formanden:

Tak til hr. Hans Andersen. Så er det fru Lise von Seelen som ordfører.

Lise von Seelen (S):

Vi Socialdemokrater synes, at forslaget langt overvejende er meget sympatisk, og vi kan støtte meget af det, der står i forslaget. Det at gennemføre en landsdækkende undersøgelse af de kommunale madordninger for pensionister netop med henblik på at kvalitetsudvikle området, sådan at vi ikke kun har blik for det ernæringsmæssige, når vi taler madordninger, men også tager de andre komponenter ind, som er så vigtige for, at mennesker trives og har det godt, synes vi er en god idé, og det har vi stor sympati for.

Vi opfatter, at man måske tidligere har haft en tilbøjelighed til at tale om madordninger alene som vitaminer, mineraler og pris, men har glemt alt det, der er rundt omkring måltidet. Forslaget her lægger jo op til, at vi skal tænke omgivelserne med ind, og det synes vi er en rigtig god idé, både for de ældre, som kan komme uden for eget hjem og indtage et måltid, og også for de ældre, der skal have maden bragt.

Kl. 19.05

Vi har jo også fulgt med i, at der har været en regelmæssig kritik af maden, og vi må selvfølgelig også erkende, at massefremstillet mad fra centraløkener aldrig nogen sinde vil kunne komme til at måle sig med den mad, som de ældre selv tidligere har kunnet lave. Men vi ved også, at der er mange, som af gode grunde er godt tilfredse med måltidernes kvalitet og smag og det, der omgiver måltiderne. Med en undersøgelse ville vi jo så på den måde kunne opfange

de gode eksempler, og vi kunne finde ud af, hvor de sårbare steder er henne. Det synes vi er en god idé.

Vi synes også, at tidspunktet er en god idé. Vi ved, at det er et spørgsmål, som mange ældre er meget optagede af i forbindelse med kommunalreformen, og hvad der nu skal ske med den rutine, de har med deres madordninger.

Derfor ville det være et hjælpemiddel, som kommunerne kunne bruge, hvis man lavede sådan en landsdækkende undersøgelse, og den kunne bruges i en senere opfølgning for at se, hvordan og hvorledes kommunalreformen har haft indflydelse på madordningerne, så det ikke er den laveste fællesnævner, der bliver gældende. Det synes vi er rigtig fornuftigt.

Vi synes også, det er fornuftigt at rette fokus på det af hensyn til de ældres sundhed. Vi ved jo, at der er mange af de medicinske patienter, som bliver indlagt, fordi de er fejlnærede eller underernærede. Det er bl.a. noget af det, som vi meget gerne vil have fokus på med det lovforslag, som vi fremsatte i forrige uge, og vi vil se frem til, at vi kan komme i en debat om at få tingene til at hænge sammen, så vi kan få en bedre ernæring og dermed undgå indlæggelser på grund af fejlnæring.

Vi kan også hente inspiration i udlandet fra en anden aldersgruppe. Vi har faktisk nogle gode eksempler på, at Jamie Oliver fra England virkelig har sat skub i ernæringsdiskussionen med de unge mennesker derovre. Det er jo ikke sikkert, at det lige er Jamie Oliver, der skal sættes gang i med de ældre her hos os, men man kan i hvert fald godt lære noget af konceptet og af, hvad der gør, at folk er parate til at se ekstra på det her område.

Vi er også enige i, at det med at spise fælles og det sociale omkring måltiderne har en rigtig stor værdi, som vi ikke skal undervurdere. Der er ingen tvivl om, at mange småtspisende glemmer at spise på grund af ensomhed, og det vil man kunne forebygge på den måde.

Der, hvor vi så ikke er enige, er, at vi ikke mener, at madordningerne skal prisfastsættes, så man har en fælles standardpris eller en fælles fastpris, og vi mener slet ikke, at det skal ske her fra Slotsholmen. Vi mener, at det kommunale selvstyre er under meget stort pres, og vi mener, at det er udtryk for en centralistisk tankegang, som vi ikke vil gøre til vores.

Vi har stor tillid til, at kommunerne kan finde ud af at etablere nogle gode madordninger, og det er klart, jo bedre redskaber, som sådan en

undersøgelse kunne gå hen og blive, vi kan give dem, jo bedre muligheder har kommunerne for at lave noget fornuftigt i forbindelse med ernæring til de ældre.

Den del af forslaget kan vi ikke bakke op. Vi frygter for kommunernes frihed til selv at gå ind og organisere sig, alt efter om det er et tynd befolket område eller et tæt befolket område. Der kan vi komme ind og gøre skade på den kommunale virksomhed, og det synes vi ikke at vi skal gøre. Vi synes, at kommunerne selvfølgelig skal have blik for, at der her er nogle hensyn, der skal tages, nemlig til borgernes økonomi og også til den kommunale økonomi.

Vi er positive over for langt den overvejende del af forslaget, fordi det kan medvirke til at højne livskvaliteten for de ældre mennesker, men den økonomiske del kan vi ikke støtte. Vi Socialdemokrater ser frem til et interessant udvalgsarbejde om det her spørgsmål og ser det meget gerne i forlængelse af diskussionen om medicinske indlæggelser af ældre mennesker.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg takker fru Lise von Seelen for sympatien for vores forslag. Igen er det her med økonomien, at vandene skiller, ligesom det var for socialministeren og Venstres ordfører, at man ikke vil sætte en maksimumspris.

Kl. 19.10

Som der står i vores forslag, kan prisniveauet diskuteres. For os er det vigtigt, at man ligesom diskuterer prisen, så den ikke pludselig løber løbsk, så flere og flere ældre ikke får mulighed for at købe et måltid mad hver dag. Jeg sagde til socialministeren, at vi under udvalgsarbejdet er indstillede på fra Dansk Folkepartis side at gå ind og diskutere det her prisniveau, og så siger vi ikke en maks.-grænse, men diskuterer den og får også afdækket i undersøgelsen, hvad der egentlig er en rimelig pris. Hvis vi gør dette, kan Socialdemokraterne så støtte dette forslag?

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Som jeg redegjorde for i min ordførertale, er det jo ikke alene prisen på de 40 kr., som vi ikke bryder os. Vi bryder os heller ikke om den fastsættelse, som foretages her fra Slotsholmen. Vi mener, at det er et kommunalt anliggende, og vi har tillid til, at det kan kommunerne, og det skal de gøre. Det synes vi ikke skal indgå i vores del af behandlingen af forslaget her.

Formanden:

Så siger vi tak til fru Lise von Seelen. Den næste ordfører er hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Jeg vil godt starte med at sige, at det er et godt og relevant forslag, som Dansk Folkeparti har fremsat. Men på denne her tid af aftenen er det også et lidt ondt forslag. For mit eget vedkommende har jeg ikke fået noget aftensmad endnu, og med de forslag, der ligger foran os, er der jo udsigt til, at der går endda nogle timer, og er der noget, man kan blive sulten af, så er det at tale om mad, så det bliver værre og værre, jo længere vi når frem med det her.

Det fører mig så frem til at tænke på, at det, som forslaget jo netop handler om, er i mange tilfælde en situation, hvor nogle ældre sidder alene derhjemme med deres krydsogtværtsblad, og hvor radioen kører. Man kan sidde og kigge ud af vinduet og se, hvad der sker ude i verden omkring en, og på et eller andet tidspunkt kommer der en kommunal medarbejder, hvis man er så heldig, og sørger for, at man får noget mikrobølgeovnmad, noget frossen mad, der lige kommer i mikrobølgeovnen, og så er der så den forventning, at den ældre på det tidspunkt har appetit til at spise. Det er jo ofte der, det går galt.

Hvis man ikke ligesom har været med i processen, hvis man ikke har haft en anledning til at få appetit og glæde sig til, at man skal have noget at spise, er det ofte, at appetitten udebliver, og så har vi netop situationen med, at nogle så ikke får spist nok, ikke får den ernæring, de skal have, og så begynder det at ryge ud på et skråplan. Derfor er det relevant at diskutere de her ting, og derfor er det relevant at se på det.

Det er også hyggeligt at spise sammen med andre. Jeg tror, at vi alle sammen ved, hvilken betydning det har at spise sammen med andre. Der, hvor man specielt oplever det eller for alvor opdager det, er, tror jeg, når man indimellem sidder og spiser alene. Så opdager man for alvor, hvilket savn det er, at man ikke spiser sammen med nogen.

Jeg har selv ofte i de situationer gjort det, at jeg har siddet og spist sammen med Jes Dorph-Petersen. Han har siddet inde i fjernsynet, og jeg har siddet i stuen, og han har givet mig en masse nyttige informationer. Her har man selvfølgelig så den fordel, at man kan afbryde ham, og at man kan tale, selv om man har mad i munden, og sådan noget, og det er ikke engang særlig

uhøfligt at gøre, for han opdager det overhovedet ikke.

Derudover er det jo noget kedeligt at sidde og spise for sig selv, så det er bestemt noget, der er værd at diskutere, det er noget, der er værd at forholde sig til, og det er noget, som jeg tror vi alle skal prøve at være bevidste om, og derfor er det godt, at Dansk Folkeparti fremsætter forslaget her.

Vi har fra konservativ side den holdning, at også ældre har ret til at være forskellige og dermed også ret til at have en forskellig opfattelse af, hvad de gerne vil have at spise, hvad der skal stå på menuen, og hvem de i givet fald godt kunne tænke sig at spise sammen med. Vi mener også, at de har ret til at få kvalitetsmad, både sund og nærende mad.

Vi tror på, at det, som regeringen har gennemført, nemlig frit valg af leverandør, også er et vigtigt element. Vi er bevidste om, at det ikke er særlig udbredt. Det fungerer dog mange steder, men det er ikke særlig udbredt. Vi så gerne, at det blev endnu mere udbredt. Det håber vi på at det vil blive.

Når vi så står i dag og skal diskutere det her forslag fra Dansk Folkeparti her i Folketingssalen, er jeg også nødt til at understrege, at vores udgangspunkt er, at det her er et kommunalt ansvar. Det er kommunen, der har ansvaret; det er politikerne, det er borgmesteren, der har ansvaret for, at det her fungerer. Og de er i fuld gang. Der foregår jo en masse spændende ting rundt om i kommunerne. Kommunerne skal så nå at lære af hinanden og sådan noget, men der foregår jo meget, og der er gang i meget for at udvikle det her område.

Jeg lagde også mærke til, at ministeren var enig i og vel egentlig også lagde op til, at der er behov for en mere helhedsorienteret undersøgelse af den kommunale madservice, således at vi får et godt indtryk af, hvordan den er, og om der eventuelt skulle være nogle hindringer af lovgivningsmæssig karakter, vi kunne kigge på. Det vil vi også meget gerne være med til.

Kl. 19.15

Jeg vil også knytte en kommentar til det med, at der skal være maksimalpriser, som Dansk Folkeparti lægger op til. Lige nøjagtig den pind er vel nok den, der skærer mest i øjnene på os, når vi læser forslaget. Vi har også den holdning, at det er noget, man skal gøre med meget stor forsigtighed. Vi synes ikke, det er en god idé at gøre det. Skulle man overhovedet diskutere det

eller overveje det, så skal man gøre det med meget stor forsigtighed.

Så konklusionen bliver, at vi ikke kan støtte det her forslag, men vi glæder os til at se, hvad ministeren vil levere, og hvad det er, ministeren har tænkt sig på det her område, som jeg netop nævnte, altså en mere helhedsorienteret undersøgelse af den kommunale madservice.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg må sige, at jeg bliver lidt forvirret, for hr. Tom Behnke kommer med en masse positive tanker om det her forslag. Han roser det, fordi det er nødvendigt, at der bliver lavet en undersøgelse af, hvordan de ældres kostvaner er. Og så kan han alligevel ikke støtte det, fordi man fra De Konservatives side venter på en undersøgelse, som socialministeren skal sætte i gang.

Men den undersøgelse, hr. Tom Behnke faktisk efterlyser, er jo lige præcis den undersøgelse, vi har beskrevet i forslaget. Hvorfor kan Det Konservative Folkeparti så ikke støtte det her forslag, så vi kan komme i gang med denne her undersøgelse? Det er netop, som fru Lise von Seelen også var inde på, ret væsentligt. Fordi vi står foran en strukturreform, er det væsentligt at få kørt denne her madpolitik ind ude i de forskellige kommuner.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Det, jeg gav udtryk for, er, at det er nødvendigt, og det er et vigtigt forslag på den måde, at det er vigtigt, at vi får talt om de her ting, at vi forholder os til de her ting, at vi er bevidst om de her ting.

Jeg ved ikke, hvor tydeligt Folketinget eller ministeren skal sige tillykke til Dansk Folkeparti med hensyn til, at Dansk Folkepartis forslag rent faktisk allerede er vedtaget. Vi behøver slet ikke at stemme om det. Ministeren har jo tilkendegivet, at der er behov for denne her undersøgelse. Ministeren har lagt op til, at det kan vi sagtens finde ud af.

Så forslaget er jo for så vidt vedtaget, om jeg så må sige. Vi har ikke trykket på knapperne endnu, men man kan da som forslagsstiller med et beslutningsforslag ikke ønske sig en bedre modtagelse i Folketingssalen end den, som netop det her forslag har fået.

Så om man skal nå frem til, at man skal trykke på den ene eller den anden knap til forslagsstillernes beslutningsforslag, eller om det bare realiseres, uden at man når dertil, er vel ligegyldigt.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Det er jeg bestemt ikke enig med hr. Tom Behnke i. Vi mener, at denne her undersøgelse skal sættes i gang så hurtigt som muligt, og vi mener bestemt ikke, det er ligegyldigt, om det sker nu eller om et halvt år. Men hr. Tom Behnke ved åbenbart noget, som jeg ikke ved. Hr. Tom Behnke står jo faktisk og fortæller os, at man allerede er i gang med en undersøgelse i Socialministeriet, at der allerede er lagt op til, at man skal i gang med en undersøgelse.

Så hvis hr. Tom Behnke ved mere end mig, så vil jeg da spørge: Hvornår er den undersøgelse iværksat, og hvem har siddet eller sidder i arbejdsgruppen, og hvornår forventer man, at den undersøgelse er afsluttet?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Så må jeg rette en misforståelse: Det har jeg absolut ikke noget kendskab til.

Jeg sad og lyttede til ministerens tale. Ved indledningen af debatten lyttede jeg til ministerens tale. Og det, jeg hørte, var, at ministeren var enig i, at der skal være en undersøgelse. Så ved jeg ikke, om spørgeren og jeg er i stand til her at diskutere den tidsmæssige horisont i det i forhold til Dansk Folkepartis beslutningsforslag, ifald at det skulle blive vedtaget, og så det, som ministeren har lagt op til, for der er der fire ukendte faktorer. Og med fire ukendte faktorer tror jeg, at det bliver noget af en svævende diskussion om, hvad der kommer først, hvad der kommer hurtigst, og hvor lang tid det skal tage.

Men det er da helt givet, at man selvfølgelig under udvalgsbehandlingen af det her forslag kan stille spørgsmål til ministeren om, hvad det er, ministeren mere konkret har tænkt sig. Hvad er tidsperspektivet i det, som ministeren har tænkt sig osv.? Det kan man selvfølgelig gøre, og på den baggrund kan man så forholde sig til det. Men det ville jo være umuligt for mig som ordfører i dag ved en førstebehandling at stå og indlade mig på en sådan diskussion. Det kan jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Jeg ville spørge hr. Tom Behnke, om tidspunktet, som er nævnt i forslaget, nemlig den 1. januar 2007, ville være et godt tidspunkt set ud fra hr. Tom Behnkes vinkel, til at have en sådan undersøgelse, fordi det da ville flugte rigtig godt med de mange forskellige, jeg ved ikke, om man kan kalde det harmoniseringer, kommunerne skal i gang med. Men på det tidspunkt skal man da i hvert fald forholde sig til madordningerne. Så er den dato, der er nævnt i forslaget, en, hr. Tom Behnke synes er valgt i forhold til forslaget i øvrigt?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Nu er det forslagsstilleren, der er kommet med det forslag. Jeg tror nok, at hvis jeg selv skulle have stillet et forslag i den retning, så havde det måske ligget lidt tidligere i perspektivet. Men med den 1. januar 2007 har vi da i hvert fald rigelig og god tid til at kunne kigge på de her ting og få dem diskuteret.

Så hvis man under udvalgsbehandlingen når frem til, at man ønsker, der skal en sådan deadline, eller at man skal være klar inden da, så tror jeg ikke på, at vi fra konservativ side har nogen problemer med det.

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Det må jeg så forstå på den måde, at hvis vi i udvalget nu finder ud af, at vi måske oven i købet kan speede tempoet op, så vi kan have undersøgelsen endnu tidligere, så har vi De Konservatives støtte til det?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Det vil vi absolut være positive over for, uden at vi i dag vil lægge os fast på, om det skal hedde den ene eller den anden dato, om det er en måned tidligere eller senere, eller hvad det er. Men jeg kan bare se, at når man i forslaget lægger op til det fra den 1. januar 2007, så er det i hvert fald så langt ud i fremtiden, at jeg ikke har nogen problemer med at sige, at vi er positive over for, at en eventuel dato, hvis vi skal lægge os fast på en sådan, kan ligge på et tidligere tidspunkt.

Formanden:

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det hr. Johs. Poulsen som ordfører.

Johs. Poulsen (RV):

Jeg kan forstå på de øvrige ordførere, at man har haft behov for indledningsvis at sige, at man havde en vis sympati for det her forslag, og det kan man naturligvis godt forstå, for hvem vil skydes i skoene, at man ikke har den opfattelse, at det er vigtigt, at også den ældre del af befolkningen og de, som er omfattet af madordninger, får både god kvalitetsmad og har gode muligheder for at indtage den og også har gode muligheder for rent faktisk at kunne betale det?

Det er der formodentlig ikke nogen som helst, der vil skydes i skoene ikke at synes, det er en god idé. Ikke desto mindre synes vi fra Radikale Venstre, at forslaget rejser nogle helt principielle problemstillinger og derfor også nogle helt principielle indvendinger.

Ældrepleje og herunder madordninger er en kommunal kernekompetence. Der er ikke nogen som helst diskussion om, at det er kommunerne, som står for den opgave, og det er også kommunerne, som skal løse den. Vi kan så herinde i Folketingssalen have forskellige opfattelser af, om man altid løser den godt nok, og om man kan gøre mere eller mindre i forskellige sammenhænge. Der er ingen tvivl om, at man altid vil kunne finde eksempler på, hvordan man mener, det skulle laves anderledes, end man lige nøjagtig har gjort i X eller Y kommune.

Men hvis man ikke har en tillid til og en accept af, at det rent faktisk betyder, at der er forskellige ordninger, når vi har en vist antal kommuner i det her land, og også forskellige priser, så accepterer man i virkeligheden slet ikke, at vi har kommuner og dermed heller ikke kommunalt selvstyre. Det er sådan set, synes vi, en meget principiel indvending til det her, fordi der er tale om en kommunal kernekompetence.

Så uanset forslaget indhold, som man vil kunne diskutere meget frem og tilbage, uanset hvilke fora man sidder i, er det vores indgangsvinkel, at der her er tale om, at man lægger op til en centralisering og en standardisering, som det ikke er Folketingets opgave at arbejde med, fordi der er tale om et område, som er en rent kommunal kernekompetence, og fordi det, hvis man fulgte forslaget i sit indhold med f.eks. maksimalpriser og andre elementer, så ville betyde, at man ville lave et eksempel på en detaljstyring fra Folketingets side, som ville være helt urimelig i forbindelse med en kommunal opgave og ikke mindst i forbindelse med en kommunal opgave som netop, og det gentager jeg, er kommunal kernekompetence.

Jeg tror, at man, hvis man lytter rundt i det kommunale landskab, vil kunne høre kommunalpolitikere fra samtlige partier i det her Folketing sige, at den her type af opgaver er kommunale opgaver, det er ikke opgaver, som Folketinget skal tage sig af. Jeg synes, man har brug for, at Folketinget en gang imellem viser ikke kun den tillid, men også respekt for det kommunale selvstyre, som det kan knibe med, hvis man fører den her tankegang ud i livet.

Man ville kunne forestille sig med en sådan detailstyring, at vi skulle ind i rigtig mange diskussioner, fordi netop substansen i forslaget jo lægger op til, at man kan snakke rigtig meget. Kvalitet af mad, hvad er det? Ja, det er for det første formodentlig en individuel vurdering, i alt fald et stykke hen ad vejen.

Kl. 19.25

Derudover er det formodentlig også sådan, at det er stærkt subjektivt, hvad man rent faktisk synes er spændende mad. Og derudover er det formodentlig også sådan, at de ordninger, som kører rundtomkring i landet, er meget forskellige i deres karakter i forhold til økonomien. Hvor nogle siger, at det er meget, meget vigtigt, at man får varm mad hver dag, siger andre, at det er meget, meget vigtigt, at man kan spise, når man har lyst til det, og så bliver det jo nødt til at være kølemad eller frysemad. Og andre igen siger, at det er meget vigtigt, at man selv kan vælge, hvad man vil have på dagen, og så bliver det også nødt til at være frysemad, for så kan man vælge forskellige retter, og så går det altså ikke med varm mad, der er bragt ud.

Man kan altså heller ikke sige, at man bare skal have en mulighed for at køre hen til den nærmeste kro, for det er ikke alle steder, der er en kro. Så kunne vi også komme til at skulle diskutere det på denne her folketingsstalerstol.

Jeg synes, det er et eksempel på en fuldstændig utidig detailstyring, som ikke hører hjemme i den her sal, og med den begrundelse vil vi afvise forslaget, ikke fordi vi ikke mener, at det er et vigtigt emne, men fordi vi er sikre på, at det er et emne, som kommunerne er i stand til at varetage, og vi har fuld tillid til det kommunale selvstyre.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Nu er det jo sådan her i Folketinget, at vi laver mange undersøgelser på alle mulige områder. Vi mener, det er vigtigt, at man også laver en undersøgelse af kommunale madordninger, for det

er et faktum, at mange, mange ældre mennesker er fejlernærede og underernærede og bliver indlagt hyppigt på hospitalerne, fordi de ikke får en ordentlig kost. Derfor synes vi, at det er meget vigtigt, at man laver en landsdækkende undersøgelse.

Så vil jeg sige, at jeg bestemt ikke synes, at der ved det her forslag er tale om hverken centralisering eller standardisering. Det åbner jo netop op for, at de ældre ude i kommunerne skal kunne vælge imellem forskellige madordninger. Jeg kunne godt tænke mig at få at vide, hvor hr. Johs. Poulsen kan pege på, at der er tale om centralisering i det her forslag.

(Kort bemærkning).

Johs. Poulsen (RV):

Det er jo ikke et argument for at lave yderligere en undersøgelse, at man laver mange undersøgelser. Det har aldrig nogen sinde været et argument i sig selv. En række af de undersøgelser, som sættes i værk, lander formodentlig i mange tilfælde på en hyld og får aldrig nogen rigtig betydning ude i virkelighedens verden.

Nu må jeg jo ikke stille spørgsmål heroppefra, men derfor kunne man jo godt spørge: Er der nogen, der forestiller sig, at det, at man laver en undersøgelse, i sig selv ændrer noget som helst?

Det, der vil ændre noget her, hvis man i øvrigt mener, at det er vigtigt at få sat kostpolitikken i kommunerne på dagsordenen, er, at der er politikere i kommunalbestyrelserne, som sætter den dagsorden, tager det op, tager det alvorligt, gør noget ved det og derved også sørger for, at der er nogle rammer for debatten, f.eks. som ministeren sagde, udarbejder en kostpolitik eller lignende. Det er alt sammen noget, vi har stor og fin sympati for. Mange af vores folk arbejder med det rundtomkring og arbejder faktisk med det meget ned i dybden.

Min pointe er jo, at det ikke er Folketingets opgave, for det ville blive alt for omfattende, hvis vi også skulle sidde med opgaver af den karakter af detailstyring og beskæftige os med det. Centraliseringen ligger jo alene i det, som stort set alle ordførere har sagt. F.eks. er det, at man fastsætter en maksimalpris, en detailstyring, at man også lægger op til, at der er visse standarder, som er bedre end andre, og som man så skal fortælle lokale, også en detailstyring.

Jeg prøvede faktisk at illustrere, at der rent faktisk kan være en kulturforskel, fra om man bor i København inde på broen, eller om man bor i Vestjylland, og at den også må afspejles i

det kommunale selvstyre. Og derfor kan man ikke standardisere.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg er helt enig med hr. Johs. Poulsen i, at der er kulturforskelle rundtomkring i landet. Hvis man bor ovre ved Vestkysten, vil man måske gerne have god, solid kost. Hvis man bor i København, vælger man en anden type kost. Men det er jo også det, vores forslag lægger op til. Man kan afdække, hvad vi kan tilbyde af madordninger til ældre – en bred vifte af madordninger. Det kan være ældre, der kan gå ned på en kro og spise, det kan være en ældre, der får lavet maden selv derhjemme eller vælger at få maden på et cafeteria.

Jeg vil igen fastholde, at når vi politikere her i Folketinget bliver gjort bekendt med, at der er et problem, så må vi også undersøge det. Og jeg synes i hvert fald, det er utrolig vigtigt, at når vi taler om levende mennesker, ældre mennesker, der ikke trives, fordi de er fejlnærede, fordi de sidder ensomme og skal indtage deres måltider, så mener jeg som menneske, at det er en politikers fornemste opgave at lave en undersøgelse, så vi kan prøve at få afdækket behovene i hele Danmark.

(Kort bemærkning).

Johs. Poulsen (RV):

Ja, det var jo ikke et spørgsmål. Men jeg må da sige, at hvis det stilles op som en modsætning, at der er nogle, der så er mennesker og har den indgangsvinkel, at de vil beskæftige sig med de her spørgsmål, og der så er andre, der ikke er det, så mener jeg, at det er en fuldstændig falsk modsætning.

Min pointe er jo, at de, som rent faktisk har mulighed for at tage afsæt i de lokale forhold, de, som rent faktisk har den lokale viden, der skal til for at tilrettelægge ordningerne ud fra lokale forhold, også er dem, der skal tage beslutningerne om det. Det er hele pointen. Derfor er sådan et beslutningsforslag her i realiteten overflødig.

Må jeg lige sige omkring det at tale om undersøgelse, at det jo er sådan, at Ældre Sagen allerede har lavet en undersøgelse, der i meget vidt omfang har afdækket alle de her problemstillinger.

Kl. 19.30

Anne Baastrup (SF):

Jeg er fuldstændig enig i hr. Johs. Poulsen beskrivelse af det her beslutningsforslag, for på et eller andet tidspunkt må Dansk Folkeparti jo overveje, om de vil beholde det kommunale selvstyre.

Jeg ved, at Dansk Folkeparti nu har haft magt til at få fjernet amterne. Det kan jo så være, at det næste skridt er, at vi i stedet for at have kommuner skal have nogle statskontorer rundtomkring, for selv om fru Pia Kristensen måske ikke helt har forstået det, er det jo rent faktisk en centralisering, at man skal sidde og diskutere med socialministeren, hvordan prisen på de enkelte måltider skal være for den enkelte pensionist.

Vi er jo alle sammen her i Folketinget enige i, at de ældre skal have en god og nærende kost, og at de skal have nogle hyggelige omgivelser at spise den i osv., ingen tvivl om det. Ældre Sagens undersøgelser har jo også påvist, at der er behov for det. I stedet for, at vi nu skal have en ny undersøgelse, som skal påvise, at Ældre Sagens undersøgelse er korrekt, burde Dansk Folkeparti i højere grad tage det alvorligt, hver gang de fastlægger og giver finansministeren bemyndigelse til at indgå kommuneaftaler. Det er jo Dansk Folkeparti, der lægger stemmer til, at bl.a. maden til pensionister er et spareobjekt.

Daginstitutionerne er et spareobjekt, skolerne er et spareobjekt, fordi kommunerne har så stram en økonomi. Det er Dansk Folkepartis for-tjeneste. Det er Dansk Folkeparti, der er stolte af, at skattestoppet og skattelettelserne, som Dansk Folkeparti vil have igennem, kommer til at ramme de helt almindelige mennesker, der har brug for vores velfærdssamfund, og derfor er det også de ældres mad, der bliver ramt.

Derfor: Intentionen om, at ældre skal have god mad, er fin, ingen tvivl om det, og alle her i Folketinget er enige, men jeg synes bare, at fru Pia Kristensen skal genoverveje, hvad det er for en politik, Dansk Folkeparti systematisk, uafbrudt og hele tiden lægger stemmer til, nemlig at kommunerne har meget, meget svært ved at få økonomien til at hænge sammen. Derfor bliver bl.a. ældres mad et spareobjekt.

Fru Pia Kristensen ved jo også godt, at Ældre Sagen har lavet en undersøgelse. Fru Pia Kristensen ved jo også godt, at når den undersøgelse, som Ældre Sagen har lavet, rent faktisk har påvist, at der er problemer, er der ikke nogen grund til at bruge offentlige penge på at lave en ny undersøgelse. Det er i virkeligheden bare at udskyde problemet, udskyde løsningen.

Kommunalreformen vil give et ekstra nøk til bespareelsesproblemerne for kommunerne. Kommunalreformen er ufinansieret. På nuværende tidspunkt har vi en fornemmelse af, at det i hvert fald er et sted mellem 3 mia. og 6 mia. kr., det kommer til at koste med sammenlægninger og omlægninger osv. Fru Pia Kristensen lægger stemmer til den indenrigsminister, der siger, at det koster i størrelsesordenen 1 mia. kr., og han giver dem lov til at låne op til 3 mia. kr., hvis de kan dokumentere, at de har et lånebehov. Fru Pia Kristensens problemer med kommunernes økonomi og spareobjektet, de ældres mad, i dag er vand ved siden af, hvordan det bliver i 2008.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg må sige, at det var en tale, som jeg også havde forventet fru Anne Baastrup ville holde. Det gentager sig gang på gang. Man bevæger sig fuldstændig væk fra det emne, vi diskuterer. Vi står og diskuterer, om Folketingets partier vil være med til, at der skal laves en landsdækkende undersøgelse om de ældres kostvaner, fordi der er behov for den, fordi vi har underernærede ældre, og fordi også Ældre Sagen har påpeget, at der er nogle mangler.

Fru Anne Baastrup kommer ind på det om spareobjekter, kommunalreform og finanslovpolitik. Hr. Villy Søvnald er her ikke i dag, men fru Anne Baastrup har overtaget hr. Villy Søvnalds tale. Jeg vil lige gøre opmærksom på, at jeg kender kommuner, som tager 32 kr. for et måltid mad til en pensionist. Den mad er faktisk bedre end i en kommune, der tager 66 kr. for et måltid mad. Så det har ikke altid noget med prisen at gøre.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg kender også kommuner, hvor en skoleelev koster dobbelt så meget som i andre kommuner. Det er det, der er det karakteristiske ved vores kommunale selvstyre, hvor den måde, man administrerer på, den måde, man udnytter ressourcerne på i de forskellige kommuner, er forskellig.

Kl. 19.35

Det, fru Pia Kristensen selvfølgelig har ret i, er, at der er problemer med den mad, som de ældre tilbydes. Der er nogle steder problemer med prisen. Men det ved vi jo godt, så hvorfor vil fru Pia Kristensen så have en ny undersøgelse? Hvorfor kommer fru Pia Kristensen ikke med et

forslag om, at kommunerne skal lave en kostpolitik, som hr. Johs. Poulsen foreslog? Det er jo det, Folketinget skal lave. Vi skal lave de overordnede rammer. Jeg vil ikke sidde i Folketingets Socialudvalg og vurdere, om et enkelt måltid mad med forret, middag og dessert – i øvrigt kan min svigermor ikke spise desserten, det er for meget – skal koste 40 kr., 44 kr. eller 47 kr.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil blot sige ganske kort: Fru Anne Baastrup var også lidt inde på, at det er kommunerne, der skal sørge for, at maden i kommunerne har en god kvalitet, at serviceniveauet er i orden osv. osv., og fru Anne Baastrup vil altså godt være med til, at Folketinget laver en kostpolitik ude i kommunerne. Men er det ikke at modsige sig selv lidt? Det er da også at blande sig i det kommunale selvstyre, hvis vi fra centralt hold skal lave en kostpolitik. Jeg spørger bare!

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Så har jeg talt uklart. At opfordre kommunerne til at lave en kostpolitik, at opfordre kommunerne til at træffe de politiske beslutninger, som skal danne grundlag for, hvilken mad vi vil tilbyde de ældre, er den overordnede politik. Det er det, som jeg synes at vi i Folketinget skal gøre. Vi skal ikke ned i detaljer.

Jeg tror også, at der er mange ældre, der meget vil betakke sig for, at vi sidder i København og beslutter, hvilken mad de skal have i Tønder.

(Kort bemærkning).

Karen J. Klint (S):

Jeg vil gerne bede fru Anne Baastrup om at bekræfte, at der er nogle valgmuligheder, når man beregner prisen på mad til de ældre, for man vælger jo produktionsstedet.

Derfor er den madpris jo ikke kun prisen på de ingredienser, der indgår i maden. Der er også det, at man afskriver hårde hvidevarer, og det er, hvordan maden produceres, for det har betydning for, hvordan momsen kommer ind i madprisen. Prisen har også noget at gøre med, om maden produceres sammen med de ældre, så det kan gå ind som noget pædagogisk eller noget andet.

Det er altså mange valgmuligheder, kommunerne har til at nuancere kostprisen med, valgmuligheder, som mere retteligt bør drøftes med

ældrerådene end med os. Er fru Anne Baastrup enig i det?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg synes, det er fuldstændig rigtigt. Det ville være til grin at have ældreråd siddende rundt omkring i kommunerne, hvis vi sidder herinde i Folketinget og bestemmer, at de skal have forret, middag og hovedret, og så skal det i øvrigt være gule ærter den ene dag, den der budding osv. osv. Det er for meget.

Det er jo sådan, at man i kommunerne har vide muligheder. Man kan inddrage kroen, man kan inddrage forskellige typer af steder, hvor de laver maden. Den mulighed skal vi da overlade til kommunerne. Det skal vi da ikke sidde herinde og bestemme.

Formanden:

Tak til fru Anne Baastrup. Så er det hr. Jørgen Arbo-Bæhr som ordfører.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Da vores ordfører på området ikke kan være til stede, vil jeg oplæse følgende:

Enhedslisten ønsker, at alle ældre skal have et værdigt liv, at alle ældre skal have ret til at spise den mad, de kan lide, og selvfølgelig skal maden være af en ordentlig kvalitet. Det har Enhedslisten allerede fremsat forslag om.

Som der står i bemærkningerne til Dansk Folkepartis forslag, har Ældre Sagen allerede dokumenteret, at det ikke står så godt til i alle kommuner, og det er derfor underligt, at Dansk Folkeparti vil undersøge det igen – det er ganske vist en landsdækkende undersøgelse, men hvorfor ikke bare skride til handling og se at få bedre forhold med det samme?

Dansk Folkeparti foreslår en undersøgelse, der ikke bliver færdig, så den kan nå at blive implementeret i den kommende finanslov eller i de kommende forhandlinger med kommunerne og heller ikke kan indarbejdes i lovarbejdet om kommunalreformen.

Det fremgår også af forslaget, at den daglige pris for mad er rigtig vigtig for de ældre. Derfor er det selvfølgelig dybt underligt, at fru Pia Kristensen som byrådsmedlem i Solrød Kommune har stemt for, at den daglige pris i 2004 måtte stige med 6 kr.

I Enhedslistens øjne ligner det her forslag et forslag, som udelukkende skal få det til at se ud, som om Dansk Folkeparti interesserer sig for de

ældre i Danmark. Dansk Folkeparti burde hellere interessere sig for, hvordan man straks kan få forbedret forholdene.

Måske forestiller Dansk Folkeparti sig, at det er gratis. Måske forestiller man sig, at hvis der peges på forbedringer, kan de gøres inden for rammen. I så fald må man også mene, at de nuværende ansatte og ansvarlige gør deres arbejde rigtig, rigtig dårligt.

Kl. 19.40

Det mener vi ikke i Enhedslisten, vi mener, at de ansatte knokler og får det bedste ud af alt for lidt, og at der derfor skal flere penge til. Samtidig har Enhedslisten jo peget på en model, hvor man kan fordele arbejdet og tiden, så der kan komme flere hænder til f.eks. at lave mad i samarbejde med de ældre i et hyggeligere tempo med en ordentlig kvalitet og med de retter, som de ældre måtte ønske.

Når det er sagt, vil jeg godt indrømme, at der er gode takter i forslaget. Enhedslisten er som nævnt enig i, at de ældre skal have lov til at være med til at tilberede deres egen mad. Men netop den kommunalreform, som Dansk Folkeparti er med i, er den største trussel mod, at dette kommer til at ske.

Et eksempel: Velfærdsudvalget i Nordisk Råd holdt sommergruppemøde og var sammen med en borgmester på besøg i Rødekro, bl.a. på et plejehjem. Her så vi for første gang, hvordan beboere, personale og borgmesteren var meget bekymrede for sammenlægningen med nabokommunerne, for der var ordningen med eget køkken på plejehjemmene allerede sparet væk. Vil det blive den mindste fællesnævner, der vil sætte dagsordenen i den nye, store kommune, som allerede fra start skal spare penge, fordi de skal omstrukturere og gøre det udgiftsneutralt?

I Enhedslisten er vi ikke i tvivl. Det bliver selvfølgelig sådan, at det enormt hyggelige køkken på plejehjemmet med det faste personale, som beboerne kender, vil blive nedlagt, og at beboerne fremover vil få maden bragt fra central-køkken. Og kvaliteten af den mad er jo som bekendt ganske ringe, og der er ingen medindflydelse eller socialt samvær knyttet til tilberedningen af mad.

Det er ganske sjovt at læse, at Dansk Folkeparti vil sikre borgerne mulighed for at få alternativer til den udbragte mad. Det er jo som stjålet ud af Enhedslistens forslag om et værdigt liv til alle ældre, et forslag, som Dansk Folkeparti ikke ville støtte. Men det ser ud til, at Dansk Fol-

keparti nu mener, at den argumentation ikke gælder, når det drejer sig om de ældres mad.

Det vil vi naturligvis gerne gå i positiv dialog om, men hvis man reelt vil noget, der virker på det her område, burde man sætte nogle kræfter ind for at sikre de ældre borgere, der er omtalt i det her forslag, så de ikke bliver nogle af de mange tabere i den kommende kommunalreform, noget, der rækker langt videre end at ville igangsætte en undersøgelse.

Vi forholder os åbent til, at forslaget i udvalgsarbejdet kan forbedres, f.eks. så undersøgelsens tidsfrist kan blive så kort, at resultaterne kan nå at blive til virkelighed for borgerne inden strukturreformen, så der kan sættes større fokus på konkret handling.

Formanden:

Tak til hr. Jørgen Arbo-Bæhr. Så er det ordføreren for forslagsstilleren, fru Pia Kristensen.

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil da takke for debatten.

Som sagt er formålet med det her beslutningsforslag at pålægge regeringen at gennemføre en undersøgelse, der tager fat om en række centrale problemer, der vedrører de kommunale madordninger her i landet. Undersøgelsens resultater skal bruges til at opstille konkrete forslag til, hvordan man bedst kan sikre en helhedsorienteret madpolitik, der lægger vægt på både kvalitet, socialt samvær og rimelige priser, så ingen er afskåret fra at kunne bruge de kommunale tilbud.

Det er vigtigt at understrege, at mange kommuner tilbyder gode madordninger med sund og nærende mad af høj kvalitet til rimelige priser, så man kan ikke generelt sige, at standarden i landets kommuner er for ringe, men både kvaliteten af maden og det sociale samvær ved deltagelse i og tilberedning af maden varierer meget fra kommune til kommune. Der har med rette i de seneste år været kritik af de kommunale madordninger, en kritik, der er kommet fra både de ældre selv, de pårørende og ældrerådene.

Ældre mennesker, der sidder alene og isoleret i en lejlighed, har sjældent den store madlyst. Mange ældre magter ikke at lave deres mad selv. Den mad, som de så måske får bragt af kommunen, er ofte ikke den mest indbydende, og vigtigst af alt, så savner de selskab, når de spiser. Selskab befordrer appetitten og styrker dermed både helbredet og livskvaliteten. Det er altså et problem, som kommunerne skal se på med

langt større alvor, end tilfældet er i dag. Det mener vi.

Vi mener, at kommunerne skal se de ældres kost som en vigtig del af det forebyggende arbejde. Ved strukturreformen er det netop et centralt element, at kommunerne i fremtiden har ansvaret for forebyggelse, og madordningerne skal derfor vurderes i dette perspektiv.

Mange ældre er underernærede og bliver konfuse på grund af væskemangel. Det fører til hyppige indlæggelser på hospitalet, hvilket bestemt ikke er befordrende for den ældre.

Kl. 19.45

Hvis vi effektivt skal sikre bedre kommunale madordninger for pensionister, så mener Dansk Folkeparti, at man skal sætte ind på fire områder.

Først og fremmest skal der ved fastlæggelse af madkvaliteten lægges størst mulig vægt på råvarernes kvalitet og næringsindhold. Jeg er f.eks. helt enig med kokken Henrik Boserup, når han siger:

»Jeg sætter pris på, at min mad er lavet af sunde råvarer, og at der ikke er for mange fumlemfinger, der har skadet den undervejs. Hvis jeg skulle have kommunal ældremad, ville jeg holde op med at spise og i stedet lede efter en pille til at dække mit behov. Det er langt lettere, den fylder mindre og smager sikkert bedre.«

Han har ret på visse områder, for det er jo påvist, at udbragt mad undertiden er kedelig, farveløs og smagsløs. Mange ældre klager også over, at menuen er for moderne. De vil ikke have farsbrød, gratin, lasagne og halvrå grønsager. De vil have det, de har været vant til at spise gennem hele deres liv, nemlig god, gammel, solid husmandskost, frikadeller, krebinetter, flæskesteg og sovs, der hænger fast på kartoflerne.

Vi mener også, at der skal være gode alternativer til den udbragte mad fra storkøkkener, f.eks. ved at bruge frit valgsordningen til at vælge mad fra kroer, cafeteriaer m.v., så ældre kan få serveret frisklavet mad hver dag.

Priserne for måltider varierer meget fra kommune til kommune. For mennesker i arbejde kan det være uinteressant, om en madordning, der henvender sig til pensionister, koster 30 eller 60 kr. om dagen, men i den virkelighed, pensionisterne lever i, er de økonomiske perspektiver anderledes. Derfor mener vi, det er vigtigt, at den kommunale mad skal være til at betale, også for den, der kun har folkepensionen. I aktuelle priser bør prisen efter vores forslag være højst 40 kr.

Som sagt kan prisniveauet diskuteres, men det, der er vigtigt, er at sikre, at der overalt er tale om tilstrækkelig lave priser, så ingen pensionister af økonomiske grunde er forhindret i at benytte sig af ordningerne.

Et sidste afgørende punkt må være, at der i videst muligt omfang tages hensyn til socialt samvær ved deltagelse i tilberedningen og spisningen. Hvor man tidligere selv lavede maden, er der sket en centralisering af madproduktionen, så den f.eks. er flyttet væk fra institutionerne til eksterne leverandører. I stedet for at bruge ressourcerne på at køre maden ud til de ældre skulle man måske hellere hente de ældre og køre dem et sted hen, hvor de kan spise sammen, hvis det er det, de gerne vil.

Man kunne også bruge flere ressourcer på at ansætte flere hjemmehjælpere, så maden kan laves i hjemmet sammen med den ældre. Dansk Folkeparti mener faktisk, at indkøb og madlavning bør være centrale ydelser i hjemmehjælpen ligesom i gamle dage. Det var hjemligt, det var hyggeligt og ikke mindst menneskeligt, og hjemmehjælpen havde god tid til at være sammen med den ældre. I dag har hjemmehjælperne så travlt, at de ikke har tid til at sætte sig ned, selv hos de meget svage ældre, som skal have hjælp til at spise og hjælp til at drikke.

Min egen far var svært dement det sidste år, han levede, han kunne hverken gå eller stå. Jeg var dybt frustreret og deprimeret, når jeg besøgte ham kl. 3 om eftermiddagen og fandt ham siddende sovende på en køkkenstol foran en tallerken med indtørret middagsmad, vel vidende at der havde han faktisk siddet i 2 timer. Mad havde han ikke fået, for det meste af det lå på gulvet, og de to glas saftvand, man havde forsynet ham med, stod urørte eller var væltede.

Som en vagtlæge en dag sagde til mig: Om-sorg og tid er begreber, der ikke længere eksisterer i dagens hjemmepleje. Som læge var han dybt frustreret over, at han alt for ofte måtte indlægge ældre på grund af underernæring og dehydrering. Så det sociale samvær i forbindelse med den ældres måltider er uhyre vigtigt.

Jeg vil sige tak til socialministeren, som er meget positiv over for vores forslag, og vi ser selvfølgelig frem til udvalgsarbejdet, hvor vi kan se på maksimale priser, rimelige priser, eller hvad det nu kan blive til. Jeg er også positiv over for, at man laver en kommunal kostpolitik, det synes jeg er meget, meget sundt.

Jeg vil sige til hr. Hans Andersen næsten det samme som til socialministeren, i og med at de

to ærede medlemmer kommer fra det samme parti. Men med hensyn til de personlige tillæg så kender jeg faktisk ikke ret mange ældre mennesker, der kan få personlige tillæg til madordningerne.

Til fru Lise von Seelen: Jeg takker meget for sympatien fra Socialdemokraterne. Igen er det så prisen, der er en barriere, og det problem er vi villige til under udvalgsarbejdet at se på, hvordan vi kan løse.

Kl. 19.50

Til hr. Tom Behnke vil jeg da blot sige tak for de positive takter til forslaget, der var i starten. Jeg kan selvfølgelig dybt beklage, at De Konservative ikke kan støtte forslaget. Men i øvrigt føler jeg da dyb sympati for hr. Tom Behnke, fordi han først får meget sen aftensmad, men det ser ud til, at den er inden for rækkevidde.

Til hr. Johs. Poulsen fra Det Radikale Venstre: Som jeg sagde, mener jeg ikke, at der er tale om hverken centralisering eller standardisering i vores forslag. Vi vil have en undersøgelse, for det synes vi er vigtigt. Vi synes, det er et godt argument, at der er et behov for det.

Vi går også op i det kommunale selvstyre. Det er ikke sådan, at vi siger, at alt skal styres her fra Folketinget. Det er klart, at kommunerne selvfølgelig selv skal finde ud af, hvordan kvalitet og serviceniveau skal være, men vi mener alligevel godt, man kan lave en undersøgelse og få sat fokus på: Hvad er behovene ude i de enkelte kommuner? Hvilken type tilbud skal vi give ude i kommunerne?

Til SF: Jamen jeg kan da kun beklage, at SF ikke kan støtte forslaget.

Fru Karen Klint stillede et spørgsmål til fru Anne Baastrup om ældrerådene. Der vil jeg da sige, at jeg snakker med mange ældreråd, rigtig mange ældreråd, og de har faktisk sagt til mig: Hvorfor gør I ikke noget i Folketinget? Vi mangler nogle redskaber ude i kommunerne. Når jeg har snakket med så mange ældreråd, der siger det samme, må der være noget om snakken, og det er bl.a. en af årsagerne til, at vi har fremsat det her beslutningsforslag.

Jeg vil blot til sidst sige til Enhedslisten, at det altid er positivt, at man godt vil gå ind i en dialog under udvalgsarbejdet. Vi er enige med Enhedslisten på et punkt: Der skal flere hænder ud i hjemmeplejen, for det bedste ville jo være, hvis der var en hjemmehjælper hos den ældre, som sammen med den ældre kunne gå på indkøb.

Så vil jeg blot dementere det, Enhedslistens ordfører sagde, om, at Dansk Folkeparti måske

ikke interesserer sig så meget for de ældre sådan på ægte vis. Jeg kan sige til Enhedslistens ordfører: Vi interesserer os meget for de ældre. Vi har altid gjort det, og det vil vi fortsat gøre.

(Kort bemærkning).

Johs. Poulsen (RV):

Jeg må indrømme, at jeg får det en lille smule ligesom fru Anne Baastrup, når jeg hører Dansk Folkepartis ordfører her sige, at i dag har hjemmehjælpen så travlt, at man ikke kan nå noget som helst i modsætning til i de gode gamle dage, og at der er en læge, der har sagt til ordføreren for Dansk Folkeparti, at omsorg og tid ikke eksisterer mere i dagens hjemmepleje.

Rammerne for den offentlige økonomi har Folketinget virkelig med at gøre. Vækstprocenterne for den offentlige økonomi har Folketinget virkelig noget med at gøre, og der er det altså sådan, at Dansk Folkeparti har et meget tydeligt medansvar for rammerne gennem de sidste 4 år. Dermed har man altså også sagt, hvad rammerne skal være for den indsats, der overordnet kan gøres i kommunerne.

Så er der en lokal prioritering. Der har jeg jo sagt, at jeg har fuld tillid til, at kommunerne kan finde ud af det inden for de rammer. De rammer er fastsat af Folketinget. Så hvis der er nogen at skyde skylden på, så er det jo altså de rammer, som er udstukket, og som Dansk Folkeparti har fuldt ansvar for.

Må jeg ikke lige spørge: Hvis den undersøgelse, som jeg kan forstå man vil have lavet, viser, at behovene faktisk er anderledes i virkeligheden, hvad skal der så ske?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil først sige, at det ikke er alle kommuner, der leverer en dårlig hjemmepleje, men der er kommuner, og det må vi konstatere, der visiterer meget, meget stramt, når en ældre skal have en hjemmehjælp. Vi har hørt meget under debatten det seneste års tid om stopurstyranni og strekkoder. Så det er ringe nogle steder med hjemmehjælpen.

Der ønsker vi i hvert fald fra Dansk Folkepartis side, at hjemmehjælpen skal styrkes. Vi ønsker, at der skal ansættes flere hjemmehjælpere, så der kommer flere hænder ud i hjemmeplejen, så en hjemmehjælper kan være længere tid hos den enkelte ældre.

Det med, at omsorg og tid var ligesom en by i Rusland, var ikke mine ord, det var en læges

ord. Det var en vagtlæge, som kommer i mange, mange hjem på en vagt, og hovedsagelig, kunne jeg forstå på ham, hos ældre mennesker, som er underernærede, som er dehydrerede, og som så må indlægges på hospitalet.

Så vil jeg da blot sige, at det jo ikke er under VK-regeringen, at den forringelse er sket i hjemmeplejen. Det skete faktisk allerede under den tidligere regering, SR-regeringen. Vi skal helt tilbage til først i 1990'erne, hvor vi ser, at der begynder at ske et skred i den forkerte retning, og det er det, vi godt vil have rettet op på.

Kl. 19.55

(Kort bemærkning).

Johs. Poulsen (RV):

Jeg er sikker på, at ordførerne kan bekræfte mig i, at de offentlige vækstrammer er blevet mindre de sidste 4 år, end de har været i 1990'erne. De er nu på cirka det halve af det, som man arbejdede med i sidste del af 1990'erne. Derfor er de jo altså blevet snævrere.

Men det, jeg lige ville spørge om her i anden runde, er: Der er tale om, at der er en række kommuner, som visiterer stramt. Det ligger jo også det lokale selvstyre, at der er forskel på det, det ligger i et kommunalt selvstyre.

Hvis vi nu tog de 20 kommuner, som visiterer strammest, og hvis vi tog de 20 kommuner, som har de højeste priser på mad, kan ordføreren så garantere, at Dansk Folkeparti ikke har et stort medansvar i en stor procentdel af de kommuner? Jeg ved, hvad det er for nogle kommuner, jeg ved også, hvem der sidder på flertallet i de kommuner, og jeg ved også, hvem der tager beslutninger de steder.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg er rimelig godt klar over, hvorfor madpriserne i nogle kommuner er så høje. Jeg ved, at min egen kommune ikke hører til en af de kommuner, der ligger lavest prismæssigt, når det drejer sig om madordninger, men det er jo altså, fordi et flertal i min kommunalbestyrelse valgte, at maden skulle produceres udenfor.

Det betyder, at man skal indkøbe maskiner, pålægsmaskiner, pakkemaskiner, vakuummaskiner, og jeg ved ikke hvad, og der skal ansættes masser af mennesker, som skal være placeret ude i de der store køkkener.

Jeg tror faktisk, hvis man havde kunnet skaffe flertal for det i kommunalbestyrelsen, at det havde været meget bedre, hvis man havde ansat

nogle flere hjemmehjælpere og så givet dem noget mere tid hos den enkelte ældre. Men det kan jo være vanskeligt, når man sidder som menigt medlem i en kommunalbestyrelse, hvor der er et Venstreflerlertal.

Jeg fik ikke tid til at svare på det spørgsmål, der blev stillet i første omgang. Der blev spurgt, hvad hvis undersøgelsen nu viser noget helt andet end det, vi ligesom gør i dag. Jeg vil sige, at så har det faktisk haft et formål, at vi lavede en undersøgelse, for den belyste jo så netop, at vi ikke har gjort det rigtige. Så det ville da være lyksaligt, hvis vi får en undersøgelse, der viser noget andet, end hvordan situationen er i dag.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Fru Pia Kristensen ved eller burde vide, at vi i SF lægger meget vægt på, at der er tilstrækkeligt med hjemmehjælp til de ældre. Jeg ved, at hr. Villy Søvndal gang på gang er kommet med forslag herom.

Fru Pia Kristensen ved eller burde vide, at med den vækstramme, man nu har lagt op til i kommunerne, på 0,3 pct., samtidig med at kommunerne skal bruge alle deres ressourcer til at blive sammenlagt plus ændre it osv., at når kommunalreformen er færdig og starter 2007, eller i 2006 er det jo i virkeligheden for kommunernes vedkommende, så vil vi stå i en situation, hvor der ikke er en krone til noget af det, fru Pia Kristensen gerne vil på ældreområdet, medmindre fru Pia Kristensen forstår, at tingene hænger sammen.

Det er finansministerens ramme til de offentlige udgifter, herunder især til kommunerne, der skal kunne give fru Pia Kristensen muligheden for at gøre det, som fru Pia Kristensen gerne vil, nemlig sikre de ældre en ordentlig og værdig alderdom, som SF også vil.

Men hver gang, vi har fremsat forslag, har fru Pia Kristensen på grund af omkostningerne været nødsaget til at stemme imod, og det ved fru Pia Kristensen også godt.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Nu er det jo sådan, at statens budget vedtages en gang om året, og Dansk Folkeparti har været med i de finanslovaftaler, der har været, siden VK-regeringen trådte til.

Når vi har indgået en aftale med regeringen, så holder vi den. Vi er økonomisk ansvarlige, og vi bryder ikke den aftale, så vi kommer ikke

med udgiftskrævende forslag. Derfor kan vi heller ikke støtte forslag fra andre partier, der er udgiftskrævende, men vi kan jo altid tage det med i vores prioriteringer til næste års finanslov.

Så vil jeg sige, at give de ældre en værdig alderdom, og at der skal flere hjemmehjælpere til, er sandelig også noget, vi vil arbejde meget hårdt på, og det er jo op til partierne, hvordan man vil prioritere.

Vi har ikke lagt skjul på under denne her valgkamp, at vi ville prioritere ældreområdet meget højt. Vi har gennem flere år afsat 500 mio. kr. ekstra til ældreområdet. Vi ved godt, der er gået meget til administration på grund af omstillingsprocessen med indførelsen af det frie valg, men vi sagde under valgkampen, at de penge, der fremover skal afsættes til en bedre hjemmehjælp, skal øremærkes, og at de skal gå til flere hjemmehjælpere. Vi sagde det under valgkampen, det står vi fast på, og det er også det, vi går til finanslovforhandlingerne med.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Vil fru Pia Kristensen så også give en garanti for, at fru Pia Kristensen vil anerkende, at forudsætningen for, at kommunerne kan give en ordentlig ældre-service, er, at de rent faktisk får et råderum på mere end 0,3 pct., vel vidende at regeringspartierne jo i valgkampen også har prioriteret en lang række andre ting?

Kl. 20.00

Det, vi kan se med den vækstramme, man lægger ud til kommunerne nu, er, at det hele bliver slugt af almindelige lønstigninger, almindelige glidninger i øvrigt, således at det bliver nedskæringer, vi kommer til at se, samtidig med at der skal ske de her meget omkostningsfyldte sammenlægninger.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg kan give den garanti, at Dansk Folkeparti står ved vores ord. Vi står ved, at vi ønsker, at der skal være en bedre hjemmehjælp til vores ældre medborgere. Men jeg kan selvfølgelig ikke stå her og garantere, hvad kommunerne gør. Det ville dog være utopi.

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

I den sidste runde sagde fru Pia Kristensen, at vi Socialdemokrater havde én barriere i forhold til at kunne støtte forslaget fuldt ud, og det var bar-

rieren med den faste pris på de 40 kr. Der er altså flere barrierer på den økonomiske del, bl.a. at vi slet ikke ønsker, at vi her på Slotsholmen skal være med til at fastsætte den del af opgaven, for den hører til ude i kommunerne. Så der var mere end en barriere på den økonomiske del.

Så vil jeg godt spørge til det sidste, som fru Pia Kristensen nævner. Hvis man skal have de reelle forbedringer i hjemmeplejen, så handler det om, at der skal ansættes nogle flere mennesker. Det har dansk Folkeparti ikke forhandlet ind i de tidligere finanslove. Skal jeg forstå det på den måde, at vi kan forvente, at Dansk Folkeparti ved næste års finanslov vil gå ind og stille forslag om, at der må ske nogle forbedringer for de ældre? Er det sådan det skal forstås?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Som vi sagde under valgkampen – og vi står fast på det – er et af vores krav til de kommende finanslovforhandlinger, at de 500 mio. kr., eller hvilket beløb det nu kan blive, skal øremærkes til flere hjemmehjælpere. De skal hverken bruges til vuggestuer, børnehaver, fodboldbaner eller noget som helst andet. De skal bruges i hjemmehjælpen. Det er et klart krav, som vi vil gå til finanslovforhandlingerne med. Det står vi fast på.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 63:

Forslag til folketingsbeslutning om, at dansk folkepension skal kunne medtages til Grønland og Færøerne.

Af Pia Kristensen (DF) m.fl.
(Fremsat 12/4 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Med dette forslag ønsker forslagsstillerne, at dansk folkepension skal kunne medtages til Grønland og Færøerne efter de samme regler, som gælder for at medtage folkepension til lande uden for EU eller EØS.

På baggrund af flere henvendelser fra en borger har jeg tidligere besvaret en række spørgsmål fra Folketinget om den gældende ordning vedrørende optjening og udbetaling af folkepension inden for rigsfællesskabet.

Jeg har for nylig haft møde med det grønlandske landsstyremedlem, der har ansvar for området, og hun oplyste, at man fra Grønlands side ikke ønsker en ændring af den nuværende ordning. Jeg har i flere af mine svar til Folketinget understreget, at en ændring af den gældende ordning kræver gensidighed. Det betyder, at Danmark efter regeringens opfattelse ikke ensidigt kan foretage de ændringer, som forslagsstillerne ønsker.

Den nuværende ordning sikrer, at alle borgere, der bor i en del af rigsfællesskabet, har samme ret til folkepension. Hver del af rigsfællesskabet kan indrette pensionssystemet sådan, som det skønnes mest hensigtsmæssigt ud fra lokale ønsker og behov.

For de mange mennesker, der i løbet af deres arbejdsliv har boet og arbejdet i både Grønland og Danmark, betyder det nuværende system, at de kun skal søge om pension et sted, nemlig der, hvor de bor, når de når pensionsalderen. Pensionen vil så blive beregnet på baggrund af bopæls-tiden i alle dele af rigsfællesskabet. Det er et simpelt og gennemskueligt system for den enkelte borger.

Forslagsstillerne ønsker, at flytning til Grønland eller Færøerne skal sidestilles med flytning til et land uden for EU eller EØS. Forslaget vil imidlertid betyde, at det ikke er hele folkepensionen, der vil kunne tages med, og samtidig er der en række betingelser, der skal være opfyldt, for at man kan tage sin folkepension med til lande uden for EU eller EØS og Norden.

En dansker, der tager ophold i lande uden for EU eller EØS, kan kun medtage grundbeløbet og ikke pensionstillægget. For en enlig pensionist betyder det, at man kun kan medtage cirka halvdelen af pensionen. Grundbeløbet er på ca.